

Beslutning om utelukkelse av Formosa Chemicals & Fibre Corp og Formosa Taffeta Co Ltd.

September 2020

Innledning

KLP har besluttet å utelukke selskapet Formosa Chemicals & Fibre Corp og datterselskapet Formosa Taffeta Co. Ltd. fra KLP og KLP-fondenes (KLP) investeringer. Det er på grunn av en uakseptabel risiko for at selskapet forårsaker systematiske krenkelser av menneskerettighetene. Selskapet er også utelukket fra Statens Pensjonsfond – Utland (SPU). Beslutningen fra Norges Bank ble offentliggjort den 31. august 2020¹.

Formosa Taffeta er en tekstilprodusent, og selskapet eier fabrikker i Taiwan, Kina og Vietnam. Formosa har rundt 10 000 ansatte.

Formosa Chemicals & Fibre eier 37,5 prosent av aksjene i Formosa Taffeta, men fremholder at det har kontrollerende innflytelse og derfor anser Formosa Taffeta for å være et datterselskap. Begge selskapene er notert på børsen i Taiwan.²

KLP og KLP-fondens investering var 1,45 millioner kroner da nedsalget startet. Formosa Chemicals Fibre Corp var ikke en del av investeringene.

Etikkrådets undersøkelser og vurdering

Etikkrådet har vurdert risikoen for at Formosa Taffeta medvirker til eller er ansvarlig for systematiske krenkelser av internasjonalt anerkjente menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter.

Vurderingen bygger på undersøkelser av arbeidsforholdene ved Formosa Taffeta's tekstilfabrikk FT Dong Nai i Vietnam.

Etikkrådet har undersøkt arbeidsforholdene ved Formosa Taffeta to ganger, i 2017 og 2018.

¹ <https://www.nbim.no/no/oljefondet/nyheter/2020/beslutninger-om-utelukkelse-og-eierskapsutovelse/>

² <https://etikkradet.no/files/2020/08/Formosa-Taffeta-NO.pdf>

Under følger et sammendrag av Etikkrådets funn fra undersøkelsene.

Etikkrådet finner det godtgjort at ansatte fortsatt arbeider ulovlig mye overtid, opp til tre ganger lovens grense, og at selskapet i praksis tvinger ansatte til å jobbe overtid under trussel av betydelige reduksjoner i lønn. Rådet har merket seg tallrike andre normbrudd, blant annet bruk av uregistret og ubetalt overtid, samt flere tilfeller av underbetaling av ansatte. I tillegg kommer selskapets praksis med å straffe ansatte økonomisk for sykefravær og for brudd på fabrikkreglementet som vil kunne bidra til å redusere lønningene ytterligere.

Rådet vektlegger også de mange bruddene på arbeidsmiljølovgivningen som inspeksjonen i 2018 avdekket, herunder høye støynivåer, mangelfull sikkerhet i kjemikaliehåndteringen, utilstrekkelig personlig verneutstyr og brannsikkerhet. Etter rådets oppfatning er normbruddene ved fabrikkene ikke i samsvar med retten til trygge og sunne arbeidsforhold.

Selskapets praksis ser også ut til å være i strid med nasjonal arbeidsmiljølovgivning som nettopp har til hensikt å sørge for gode arbeidsforhold ved fabrikkene. Andre normbrudd gjelder diskriminering, der kvinner risikerer oppsigelser hvis de blir gravide innen to år etter ansettelse, og organisasjonsfrihet. Selv om organisasjonsfriheten er begrenset i Vietnam, begrenser Formosa Taffeta den ytterligere ved at ansatte ikke selv kan nominere eller delta i valg av fagforeningsrepresentanter. Fagforeningen ser ikke ut til å representere ansatte ettersom ansatte verken kjenner til fagforeningen eller den kollektive avtalen. Retten til å danne fagforeninger og til å organisere seg regnes for å være en forutsetning for å kunne bedre arbeidsforholdene og hindre at andre arbeidstakerrettigheter krenkes. Rådet merker seg at det ikke synes å være noen fungerende klagekanaler ved fabrikkene der ansatte kan ta opp krenkelser av arbeidstakerrettigheter med ledelsen.

Etikkrådet legger vekt på at Formosa Taffeta tidligere bare i begrenset grad har gjennomført tiltak som kan føre til varige forbedringer i arbeidsforholdene ved fabrikkene. De fleste av normbruddene som ble funnet i 2017, ble også observert i 2018 i tillegg til at nye normbrudd ble avdekket i 2018. Formosa Taffeta bekreftet noen få normbrudd, som selskapet sa at det ville rette opp, men benektet de fleste uten å underbygge sine standpunkter. Rådet har merket seg at mange av selskapets utsagn både i brev til rådet og i selskapets CSR-rapport ikke er i samsvar med resultatene fra inspeksjonen i 2018. Etter en helhetsvurdering finner rådet det godt dokumentert at selskapets praksis på mange områder er i strid både med internasjonalt anerkjente arbeidstakerrettigheter og nasjonal lovgivning. Det er snakk om tallrike normbrudd, det er ulike rettigheter som krenkes, og de synes å ha pågått over tid. Etter rådets oppfatning tyder dette på et handlingsmønster som tilsier at normbruddene er systematiske.

Selskapet hevder at virksomheten er i samsvar med internasjonale normer for arbeidstakerrettigheter og nasjonale lover, at det har prosedyrer for å sikre etterlevelse, og at det gjennomfører årlige gjennomganger av fabrikken for å identifisere og håndtere risikoer i arbeidsmiljøet. Likevel har det tilsynelatende ikke oppdaget at myndighetskrav ikke blir fulgt, eller at selskapets egne retningslinjer ikke blir etterlevd. Etikkrådet mener dessuten at når et selskap gir misvisende informasjon om enkelte arbeidsforhold i selskapet i den hensikt å skape et grunnløst positivt bilde av virksomheten, svekker det også tilliten til at selskapet vil være i stand til å forhindre fremtidige normbrudd. I praksis ser det ut til at Formosa Taffeta gjør lite for å forhindre krenkelser av arbeidstakerrettigheter i sin virksomhet. Etikkrådet anser derfor at det er en uakseptabel risiko for at selskapet fortsatt vil være ansvarlig for systematiske krenkelser av arbeidstakerrettigheter og tilrår at Formosa Taffeta og Formosa Chemicals & Fibre utelukkes fra SPU.³

Tilrådingen fra Etikkrådet kan leses i sin helhet på [Etikkrådet.no](https://etikkradet.no).

Analyse

Etter en rekke alvorlige ulykker og rapporter om dårlige arbeidsforhold i tekstilindustrien i enkelte land, har Etikkrådet iverksatt undersøkelser av arbeidsforhold ved tekstilfabrikker i land hvor forekomsten av krenkelser av arbeidstakerrettigheter antas å være særlig stor. Formosa Taffeta er et av selskapene som har blitt undersøkt.

Undersøkelsene fra Etikkrådet er omfattende og grundig. KLP finner derfor ingen grunn til å avvike fra Norges Bank og Etikkrådets konklusjon om at det foreligger en uakseptabel risiko for at Formosa Taffeta medvirker til systematiske brudd på menneskerettighetene.

I samsvar med KLPs retningslinjer legges det til grunn at dersom et datterselskap utelukkes på grunnlag av brudd på retningslinjene, skal også morselskapet utelukkes dersom det har bestemmende innflytelse over virksomheten i datterselskapet.

KLPs beslutning

KLP har besluttet å utelukke Formosa Chemicals & Fibre Corp og Formosa Taffeta fra KLP og KLP-fondenes investeringer med virkning fra september 2020.

³ Brev til Norges Bank, Tilråding om å utelukke Formosa Chemicals Fibre Corp og Formosa Taffeta Co Ltd fra Statens Pensjonsfond utland, Etikkrådet 23. mai .2019, side 13, <https://etikkradet.no/files/2020/08/Formosa-Taffeta-NO.pdf>